

Brusel 17. října 2019
(OR. en)

12765/19

SOC 651
EMPL 495
ILO 6
ONU 101

POZNÁMKA

Odesílatel:	Výbor stálých zástupců (část I)
Příjemce:	Rada
Č. předchozího dokumentu:	12614/19
Předmět:	Budoucnost práce: podpora Evropské unie deklaraci přijaté u příležitosti 100. výročí založení MOP – návrh závěrů Rady

S ohledem na zasedání Rady konající se dne 24. října 2019 naleznou delegace níže znění návrhu závěrů Rady nazvaných „Budoucnost práce: podpora Evropské unie deklaraci přijaté u příležitosti 100. výročí založení MOP“, které připravil Výbor stálých zástupců.

Budoucnost práce: podpora Evropské unie deklaraci přijaté u příležitosti 100. výročí založení MOP

Návrh závěrů Rady

PŘIPOMÍNÁJÍC, ŽE:

1. cílem Evropské unie je mimo jiné podporovat mír a blahobyt svých obyvatel a pracovat na vysoce konkurenceschopném sociálně tržním hospodářství směřujícím k dosažení plné zaměstnanosti a sociálního pokroku, a to mimo jiné uznáním a podporou sociálního dialogu zakotveného v hlavě X Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU);
2. hodnoty sociální spravedlnosti, rovných příležitostí, solidarity a dodržování lidských práv jsou nedílnou součástí Smluv o Evropské unii a Listiny základních práv Evropské unie a jsou důležitými složkami vnitřních i vnějších politik Unie;
3. EU sdílí hodnoty, zásady a cíle Mezinárodní organizace práce (MOP) zakotvené v ústavě MOP¹ a Filadelfské deklaraci (1944)², jakož i cíle a závazky stanovené v Deklaraci o základních principech a právech v práci z roku 1998³, Deklaraci o sociální spravedlnosti pro spravedlivou globalizaci z roku 2008⁴ a nejnověji v Deklaraci o budoucnosti práce přijaté u příležitosti 100. výročí založení MOP z roku 2019⁵, již přivítalo i Valné shromáždění OSN⁶;

¹ www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=1000:62:0::NO:62:P62_LIST_ENTRIE_ID:2453907:NO.

² „Deklarace MOP o účelech a cílech Mezinárodní organizace práce (Filadelfská deklarace)“, přijatá Mezinárodní konferencí práce na 26. zasedání, Filadelfie, 10. května 1944.

³ „Deklarace MOP o základních principech a právech v práci“, přijatá Mezinárodní konferencí práce na 86. zasedání, Ženeva, 18. června 1998.

⁴ „Deklarace MOP o sociální spravedlnosti pro spravedlivou globalizaci“, přijatá Mezinárodní konferencí práce na 97. zasedání, Ženeva, 10. června 2008.

⁵ „Deklarace o budoucnosti práce přijatá u příležitosti 100. výročí založení MOP“, přijatá konferencí na 108. zasedání, Ženeva, 21. června 2019.

⁶ Rezoluce Valného shromáždění OSN 73/342 ze dne 20. září 2019 o Deklaraci o budoucnosti práce přijaté u příležitosti 100. výročí založení Mezinárodní organizace práce.

4. MOP prosazuje tripartitní sociální dialog a dialog mezi pracovníky a zaměstnavateli. Podpora spolupráce mezi členskými státy v oblasti kolektivního vyjednávání a podpora sociálního dialogu a tripartitních konzultací jsou zakotveny rovněž ve SFEU;
5. EU prosazuje uplatňování mezinárodních pracovních norem a základních principů a práv v práci na celosvětové úrovni, mimo jiné prostřednictvím obchodních a jiných dohod a také prostřednictvím jednostranných obchodních ujednání EU, jako je speciální unijní systém všeobecných celních preferencí;
6. EU je odhodlána podporovat důstojnou práci pro všechny, jak je stanoveno v Agendě OSN pro udržitelný rozvoj 2030;
7. jako vodítko pro EU a její členské státy při dosahování efektivních výsledků v oblasti zaměstnanosti a v sociální oblasti při řešení současných i budoucích výzev slouží evropský pilíř sociálních práv;
8. Evropská rada ve svých závěrech o strategické agendě EU z června 2019⁷ vyzvala Radu a Komisi, aby pokročily v práci týkající se podmínek, pobídek a podpůrného rámce, jež mají být zavedeny, aby bylo možné zajistit takový přechod ke klimaticky neutrální EU v souladu s Pařížskou dohodou, který zachová evropskou konkurenceschopnost, bude spravedlivý a sociálně vyvážený;

UZNÁVAJÍC, ŽE:

9. MOP v průběhu minulého století prostřednictvím naplňování svého ústavního mandátu přispěla ke zmírnění sociálních nepokojů a přispěla ke zlepšení sociální spravedlnosti na základě mezinárodních pracovních norem, mimo jiné prostřednictvím podpory sociálního dialogu;

⁷ Dokument EUCO 9/19.

10. svět práce se mění bezprecedentním tempem, zejména v důsledku demografických, environmentálních a technologických změn a globalizace, ale i v důsledku dalších změn, jako je rostoucí mezinárodní mobilita pracovních sil. Mnohé z těchto výzev jsou globální, a proto je zapotřebí globální vize budoucnosti práce;
11. je důležité reagovat na měnící se svět práce, a tak účinně chránit pracovníky a zároveň zohledňovat potřeby podniků. Za tímto účelem by pracovní normy měly být jasné, přísné a aktualizované;
12. účinný systém dohledu MOP má zásadní význam pro podporu sociální spravedlnosti a důstojné práce pro všechny na celém světě;

BEROUC NA VĚDOMÍ:

13. politická doporučení Celosvětové komise MOP pro budoucnost práce v její zprávě s názvem „Práce pro lepší budoucnost“⁸. Mezi ně patří zvyšování investic do schopností lidí a do institucí působících v oblasti práce a podporujících důstojnou a udržitelnou práci. Doporučení rovněž zdůrazňují úlohu MOP v mnohostranných strukturách;

VÍTAJÍC:

14. Deklaraci o budoucnosti práce přijatou u příležitosti 100. výročí založení MOP z roku 2019; a BEROUC S VELKÝM USPOKOJENÍM NA VĚDOMÍ její přístup zaměřený na člověka a skutečnost, že poskytuje globální pokyny pro utváření budoucnosti práce tím, že se soudržným a integrovaným způsobem zabývá jak příležitostmi, tak i výzvami souvisejícími s proměňujícím se světem práce;
15. potvrzení toho, že bezpečné a zdravé pracovní podmínky jsou považovány za zásadní pro důstojnou práci,

⁸ <https://www.ilo.org/infostories/en-GB/Campaigns/future-work/global-commission#agenda>.

RADA EVROPSKÉ UNIE

VYBÍZÍ ČLENSKÉ STÁTY, aby:

16. pokračovaly v úsilí o ratifikaci a uplatňování aktuálních úmluv a protokolů MOP, a konkrétně tak přispívaly ke zvýšení celosvětové ratifikace a uplatňování těchto nástrojů;
17. zintenzivnily úsilí o prosazování cílů udržitelného rozvoje OSN v oblasti důstojné práce, a utvářely tak spravedlivou, inkluzivní a bezpečnou budoucnost práce pro všechny;

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY A EVROPSKOU KOMISI, aby v souladu se svými příslušnými pravomocemi, s přihlédnutím k vnitrostátním okolnostem a při respektování úlohy a autonomie sociálních partnerů zintenzivnily úsilí a přijaly vhodná opatření v souladu s Deklarací přijatou u příležitosti 100. výročí založení MOP, a to s cílem:

18. prosazovat úmluvy, protokoly a doporučení MOP, zejména ty, které se týkají základních práv v práci a které MOP klasifikovala jako aktuální, a tím zlepšit spravedlivé pracovní podmínky pro všechny;
19. s ohledem na významnou úlohu nadnárodních podniků podněcovat a podporovat odpovědné řízení v globálních dodavatelských řetězcích, mimo jiné prostřednictvím sociální odpovědnosti podniků, náležité péče v oblasti lidských práv⁹ a prosazování důstojné práce a sociální ochrany a ochrany pracovníků. Informovat o tom, co se od podniků očekává, pokud jde o odpovědné chování podniků, a zvážit, zda jsou nezbytná konkrétní opatření, pokud tato očekávání nejsou odpovídajícím způsobem naplněna;

⁹ V souladu s obecnými zásadami OSN v oblasti podnikání a lidských práv z roku 2011 a s Tripartitní deklarací MOP o principech týkajících se nadnárodních společností a sociální politiky, 5. vydání, 2017.

20. podporovat rozvoj prostředí příznivého pro podnikání a udržitelné podniky, zejména mikropodniky a malé a střední podniky, jakož i družstva a sociální a solidární ekonomiku, s cílem vytvářet důstojnou práci, produktivní zaměstnanost a lepší životní úroveň pro všechny;
21. přijmout nezbytná opatření k odstranění dětské práce a nucené práce, jakož i násilí a obtěžování ve světě práce;
22. zajistit plné dodržování zásad rovnosti žen a mužů a nediskriminace. Zintenzivnit úsilí o dosažení rovnosti žen a mužů ve světě práce zajištěním rovných příležitostí a rovného zacházení, včetně stejného odměňování za práci stejné hodnoty, jakož i rovného přístupu k rozhodovacím pozicím. Vytvořit příznivé prostředí pro vyvážené sdílení rodinných povinností a lepší rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem pro všechny, a to i podporou investic do pečovatelských služeb;
23. zajistit rovné příležitosti a zacházení ve světě práce pro osoby se zdravotním postižením nebo ve zranitelném postavení;
24. usnadňovat účinnou integraci mladých lidí do světa práce a umožňovat aktivní stárnutí starších pracovníků;
25. podporovat úsilí o začlenění práva na bezpečné a zdravé pracovní podmínky do rámce MOP pro základní principy a práva v práci;
26. zintenzivnit úsilí o zajištění řádného a spravedlivého přechodu na environmentálně, ekonomicky a sociálně udržitelnou budoucnost práce, v jejímž rámci dojde ke snížení nerovností. Za tímto účelem mimo jiné podporovat rozvoj dovedností a celoživotní učení a přechody lidí mezi zaměstnáními po celý jejich pracovní život a zajistit, aby systémy vzdělávání a odborné přípravy odpovídaly potřebám trhu práce a přispívaly k osobnímu rozvoji jednotlivce;

27. tam, kde je to vhodné, posílit systémy sociální ochrany pro všechny pracovníky a osoby samostatně výdělečně činné, tak aby byly přiměřené, udržitelné a dostupné. Přizpůsobit sociální ochranu a ochranu pracovníků vývoji ve světě práce;
28. posílit instituce působící v oblasti práce, zejména správu služeb zaměstnanosti a inspekci práce, a prosazovat účinné provádění mezinárodních pracovních norem na ochranu všech pracovníků, a to i v nových formách práce, a přechod z neformální ekonomiky do formální. Zajistit odpovídající ochranu soukromí a osobních údajů a případně reagovat na výzvy a příležitosti, zejména v souvislosti s digitální transformací práce, včetně práce prostřednictvím platform;
29. při sledování přístupu k budoucnosti práce zaměřeného na člověka podporovat důstojnou práci prostřednictvím soudržnosti politik v mnohostranném systému, včetně politik v oblasti hospodářství a zaměstnanosti, sociální politiky a politiky v oblasti životního prostředí, obchodu a průmyslu a rovněž v rámci rozvojové spolupráce;
30. posílit sociální dialog na všech úrovních a ve všech jeho formách, včetně přeshraniční spolupráce, s cílem zajistit aktivní účast sociálních partnerů na utváření budoucnosti práce a budování sociální spravedlnosti, mimo jiné prostřednictvím účinného uznávání práva na kolektivní vyjednávání a prostřednictvím úvah o přiměřených minimálních mzdách, ať už daných zákonem či vyjednaných;

VYZÝVÁ EVROPSKOU KOMISI, aby:

31. s ohledem na Deklaraci o budoucnosti práce přijatou u příležitosti 100. výročí založení MOP, evropský pilíř sociálních práv a Agendu pro udržitelný rozvoj 2030 aktualizovala své sdělení z roku 2006 nazvané „Podpora slušné práce pro všechny – Příspěvek Unie k provádění agendy slušné práce ve světě“.

Referenční dokumenty

1. Evropská unie

- Evropský pilíř sociálních práv (Úř. věst. C 428, 13.12.2017, s. 10)
- Nový Evropský konsensus o rozvoji: „Náš svět, naše důstojnost, naše budoucnost“ (Úř. věst. C 210, 30.6.2017, s. 1)

Důležité závěry Rady

- Závěry Rady o důstojné práci pro všechny (15496/06)
- Strategický rámec EU pro ochranu zdraví a bezpečnost při práci na období 2014–2020: přizpůsobení se novým výzvám – závěry Rady (7013/15)
- Závěry Rady o akčním plánu pro lidská práva a demokracii 2015–2019 (10897/15)
- Obchodní a investiční politika EU – závěry Rady (14708/15)
- EU a odpovědné globální hodnotové řetězce – závěry Rady (8833/16)
- Závěry Rady o podnikání a lidských právech (10254/16)
- Nový začátek pro silný sociální dialog – závěry Rady (10449/16)
- Závěry Rady o dětské práci (10244/16)
- Udržitelná budoucnost Evropy: Reakce EU na Agendu pro udržitelný rozvoj 2030 – závěry Rady (10370/17)
- Závěry Rady o budoucnosti práce: její usnadnění prostřednictvím elektronických řešení (15506/17)
- Závěry Rady o mladých lidech a budoucnosti práce (8754/19)
- Měnící se svět práce: reflexe o nových formách práce a důsledcích pro bezpečnost a ochranu zdraví pracovníků – závěry Rady (10354/19)

2. Mezinárodní organizace práce

Deklarace MOP:

- Deklarace o budoucnosti práce přijatá u příležitosti 100. výročí založení MOP, 2019
- Tripartitní deklarace o principech týkajících se nadnárodních společností a sociální politiky, 5. vydání, 2017
- Deklarace MOP o základních principech a právech v práci, 1998; příloha revidovaná v roce 2010
- Deklarace MOP o sociální spravedlnosti pro spravedlivou globalizaci, 2008
- Filadelfská deklarace MOP, 1944

Základní úmluvy MOP:

Svoboda sdružování a kolektivní vyjednávání

- úmluva č. 87: Úmluva o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat, 1948
- úmluva č. 98: Úmluva o provádění zásad práva organizovat se a kolektivně vyjednávat, 1949

Odstranění nucené nebo povinné práce

- úmluva č. 29: Úmluva o nucené nebo povinné práci, 1930
- Protokol z roku 2014 k Úmluvě o nucené práci z roku 1930
- úmluva č. 105: Úmluva o odstranění nucené práce, 1957

Odstranění diskriminace v zaměstnání a povolání

- úmluva č. 100: Úmluva o stejném odměňování pracujících mužů a žen za práci stejné hodnoty, 1951
- úmluva č. 111: Úmluva o diskriminaci (zaměstnání a povolání), 1958

Zákaz dětské práce

- úmluva č. 138: Úmluva o nejnižším věku pro vstup do zaměstnání, 1973
- úmluva č. 182: Úmluva o zákazu a okamžitých opatřeních k odstranění nejhorších forem dětské práce, 1999

Úmluvy MOP týkající se správy:

- úmluva č. 81: Úmluva o inspekci práce v průmyslu a obchodě, 1947
- úmluva č. 122: Úmluva o politice zaměstnanosti, 1964
- úmluva č. 129: Úmluva o inspekci práce v zemědělství, 1969
- úmluva č. 144: Úmluva o trojstranných poradách na podporu provádění mezinárodních pracovních norem, 1976

Další důležité úmluvy MOP:

- úmluva č. 155: Úmluva o bezpečnosti a zdraví pracovníků a o pracovním prostředí, 1981
- úmluva č. 187: Úmluva o podpůrném rámci pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, 2006
- úmluva č. 190: Úmluva k zabránění násilí a obtěžování ve světě práce 2019

Seznam úmluv a doporučení MOP, která MOP klasifikuje jako aktuální (2019):

<https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=1000:12020:::NO>
